

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

Проект!

РЕШЕНИЕ №

ОТ Г.

На основание чл. 30, ал. 1, т. 1-4, чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 152, чл. 154, ал. 1, чл. 166, ал. 1 и ал. 2, т. 1, 2, 4 и 5, чл. 167, ал. 1-4, чл. 168, чл. 172д, чл. 173, чл. 174, чл. 220, ал. 1 и във връзка с чл. 35, ал. 1 и ал. 6, т. 2 от Закона за електронните съобщения,

Във връзка с Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г., изм. и доп., ДВ, бр. 101 от 7.12.2018 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 2 от 7.01.2022 г.),

Както и въз основа на извършения от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) анализ, съгласно Приложение „Определяне, анализ и оценка на пазар на едро на локален достъп в определено местоположение“, което е неразделна част от настоящото решение,

Както и във връзка с проведена процедура на обществено обсъждане, съгласно чл. 151, ал. 2 и 3 във връзка с чл. 36, ал. 1-4 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), открита с Решение № г. на КРС и приключена с Решение № г. на КРС,

Както и във връзка с проведена процедура на нотификация на проекта на решение до Европейската комисия, съгласно чл. 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения и чл. 42, чл. 42а и чл. 42б от ЗЕС,

Както и на основание чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 60, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс,

КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

РЕШИ:

I. 1. Определя пазар на едро на локален достъп в определено местоположение като съответен пазар, подлежащ на ex-ante регулиране.

2. Съответният продуктов пазар по т. I.1. включва:

2.1. Всички продукти за физически достъп, свързани с необвързан достъп до абонатна линия, базирана на усукана метална двойка, включително чрез FTTC/xDSL;

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

2.2. Продукти за физически достъп, реализирани чрез FTTH/FTTB, на базата на директна оптична свързаност и WDM технология;

2.3. Продукти за виртуален достъп до абонатна линия, реализирани във влакнесто-оптични мрежи за достъп (FTTC/xDSL);

2.4. Продукти за виртуален достъп на едро, предлагани чрез локални мрежи, включително чрез FTTC/FTTN;

2.5. Продукти за виртуален достъп до абонатна линия, реализирани във влакнесто-оптични мрежи за достъп (FTTB) чрез активна оптична мрежа;

2.6. Продукти за виртуален достъп до абонатна линия, реализирани във влакнесто-оптични мрежи за достъп (FTTH, FTTB) чрез PON.

3. Съответният географски пазар по т. I.1. се състои от:

3.1. Неконкурентна географска зона „1А“, която обхваща 263 населени места, съгласно Приложение 1 “Списък на населените места в географска зона „1А“ към Приложение „Определяне, анализ и оценка на пазар на едро на локален достъп в определено местоположение“ към решението;

3.2. Конкурентна географска зона, в обхвата на която са включени всички останали населени места (географски зони „2А“, „1Б“ и „2Б“).

II. На съответния пазар по т. I.3.1. липсва ефективна конкуренция поради наличие на предприятие със значително въздействие върху пазара.

III. Определя „Виваком България“ ЕАД с ЕИК 831642181, и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД с ЕИК207233920, за предприятие със значително въздействие върху пазара по т. I.3.1.

IV. Налага специфични задължения на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД в населените места, съгласно Приложение 1 „Списък на населени места от географска зона „1А“ към Приложение „Определяне, анализ и оценка на пазар на едро на локален достъп в определено местоположение“ към решението, както следва:

1. Налага на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД задължение за предоставяне на достъп до и ползване на необходимите мрежови средства и съоръжения, както следва:

1.1. Задължение за предоставяне на физически достъп до абонатната линия - необвързан достъп до абонатна линия:

1.1.1. Да предоставят на други предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, необвързан достъп до абонатна линия. Необвързаният достъп следва да осигурява самостоятелно и съвместно ползване на достъп до абонатна линия. Задължението на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД да предоставят самостоятелно ползване на достъп до неактивна абонатна линия се отнася само за случаите на наличие на вече изградена инфраструктура, осигуряваща абонатен достъп.

1.1.2. Да предоставят физическо, дистанционно и виртуално съвместно разполагане.

1.1.3. Да осигуряват ползването на услуги за пренос (backhaul) при необвързан достъп до абонатна линия за свързване на мрежи или мрежови съоръжения.

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

1.1.4. Да предоставят тъмно влакно за пренос (backhaul) при необвързан достъп до абонатна линия. „Виваком България“ ЕАД/„Юнайтед Файбър България“ ЕООД е задължено да осигури такъв достъп, когато липсва алтернативна възможност за осигуряване на достъп до съоръженията на „Виваком България“ ЕАД /„Юнайтед Файбър България“ ЕООД, необходими за реализиране на услугата „backhaul”.

1.1.5. Да осигуряват достъп до операционни поддържащи системи или подобни софтуерни системи, както и до информационни системи или бази данни.

1.1.6. Да водят добросъвестно преговори с предприятия, искащи достъп.

1.2. Задължение за предоставяне на виртуален достъп до абонатна линия, както следва:

1.2.1. Да предоставят виртуален достъп до абонатна линия.

1.2.2. Да предоставят физическо и дистанционно съвместно разполагане.

1.2.3. Да осигуряват ползването на услуги за пренос (backhaul), включително тъмно влакно, при виртуален достъп до абонатна линия за свързване на мрежи или мрежови съоръжения.

1.2.4. Да осигуряват достъп до операционни поддържащи системи или подобни софтуерни системи, както и до информационни системи или бази данни.

1.2.5. Да водят добросъвестно преговори с предприятия, искащи достъп.

1.3. Във връзка със задължението за достъп и на основание чл. 174, ал. 2 от ЗЕС, КРС определя допълнителни условия за справедливост, основателност и своевременност, както следва:

1.3.1. „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД се задължават да уведомяват писмено и мотивирано предприятията, с които водят преговори за сключване на договор и предоставяне на необвързан и виртуален достъп до абонатната линия и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор за достъп до абонатна линия, когато не могат да сключат договора и/или да предоставят услугата в срока и при условията, определени респективно в Типовото предложение за необвързан и виртуален достъп до абонатна линия и/или в сключения договор.

1.3.2. „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД се задължават да предоставят информация за местата, в които предоставят необвързан и виртуален достъп.

1.3.3. В случай на настъпване на предпоставките по чл. 172д, ал. 1 от ЗЕС, „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД следва да изпълняват задълженията си по чл. 172д от ЗЕС.

2. Налага на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД задължение за равнопоставеност, както следва:

2.1. Да предоставят на търсещите достъп предприятия необходимата информация относно наличието и техническите характеристики на мрежовите елементи, включително приложими стандарти, технически спецификации и изисквания и интерфейси.

2.2. Да предоставят на търсещите достъп предприятия информация относно местоположението на точките за достъп, наличните мрежовите елементи в тях или относно необходимостта от допълнителни инвестиции на локално ниво с оглед осигуряване на достъп.

2.3. Да предоставят достъп до данни относно определени мрежови елементи, чувствителна информация от гледна точка на сигурността на мрежата.

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

2.4. Да осигурят равнопоставеност в OSS/BSS интерфейси – търсещите достъп предприятия трябва да имат достъп до същите/сходни информационни системи, процеси и функционалности, които вътрешните звена на предприятието със значително въздействие върху пазара използва за предоставяне и управление на услугите на дребно. Достъпът следва да позволява извличане на данни, записване на данни, стартиране на процеси/заявки и следене на съответните статуси.

3. Налага на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД задължение за прозрачност, както следва:

3.1. На всеки три месеца да предоставят в КРС информация за постигнатите стойности на ключовите показатели за изпълнението и съответните нива на обслужване, определени от КРС, както следва:

3.1.1 процес на поръчване на услуга:

- общ брой заявки за предоставяне на необвързан или виртуален достъп до абонатна линия, поотделно за трети страни и за вътрешни заявки, в това число информация и за: брой удовлетворени заявки по населени места; брой неудовлетворени заявки по населени места; обосновани причини за неудовлетворяване на заявките;
- средно време за предоставяне на информация на търсещите необвързан или виртуален достъп до абонатна линия трети страни относно технологичната възможност за предоставяне на достъп на база обхвата на покритие и капацитета на мрежата.

3.1.2. предоставяне на услугата:

- средни срокове за предоставяне на необвързан или виртуален достъп до абонатна линия на търсещите достъп предприятия;
- средни срокове за предоставяне на необвързан или виртуален достъп до абонатна линия на подразделението за предоставяне на услуги на дребно (вътрешни доставки);
- средни срокове за предоставяне на достъп на дребно на собствени абонати на Виваком.

3.1.3. качество на обслужване, включително нередности:

- брой жалби относно качеството на достъпа за периода;
- общ брой прекъсвания на услугата на дребно за собствени абонати на Виваком;
- средно време без прекъсвания - времето, в което услугата необвързан или виртуален достъп до абонатна линия, е налична без прекъсвания, поотделно за трети страни и за вътрешни доставки за определения период.

3.1.4. време за отстраняване на повреди:

- средно време за реакция при повреда, поотделно за трети страни и за вътрешни доставки за определения период;

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

- средно време за отстраняване на повреда, поотделно за трети страни и за вътрешни доставки за определения период;
- брой на повторни повреди, поотделно за трети страни и за вътрешни доставки за определения период;
- процент на спазени срокове за възстановяване на достъпа, поотделно за трети страни и за вътрешни доставки за определения период.

3.2. Информацията по т. 3.1. следва да се предоставя в КРС в едноседмичен срок от изтичане на съответното тримесечие.

3.3. Първоначалното предоставяне на информацията от „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД следва да е в срок до шест месеца от реалното предоставяне на услугите.

4. Налага на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за необвързан и виртуален достъп до абонатна линия, както следва:

4.1. „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД се задължават да изготвят и публикуват Типово предложение за необвързан и виртуален достъп до абонатна линия, като КРС определя минималното му съдържание, както следва:

4.1.1. Описание на услугите, които се предоставят (описанието следва да включва и мрежовите елементи, техните технически характеристики (спецификация), включително информация за тяхната конфигурацията, ако е необходимо за предоставяне на достъпа):

- а) необвързан достъп до абонатна линия,
- б) виртуален достъп до абонатна линия;
- в) пренос (backhaul) при необвързан и виртуален достъп, включително предоставяне на тъмно влакно;
- г) физическо съвместно разполагане;
- д) дистанционно съвместно разполагане;
- е) виртуално съвместно разполагане.

4.1.2. Условия за необвързан достъп до абонатна линия и виртуален достъп до абонатна линия, както и за свързаните с тях услуги за съвместно разполагане и пренос (backhaul):

а) обща информация за точките за достъп: списък с адрес и район (населено място, улици), обслужван от всяка точка за достъп. Информацията може да се предоставя само на заинтересовани лица с оглед гарантиране сигурността на мрежата;

б) подробна информация за всяка точка за достъп: адрес, наличен капацитет за активиране на абонати от съответната точка за достъп, технически характеристики, информация за възможностите за увеличаване на капацитета и покритието. Информацията

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

може да се предоставя само на заинтересовани лица с оглед гарантиране сигурността на мрежата;

в) технически условия, свързани с достъпа и използването на услугите за достъп до абонатна линия, включително технически характеристики на абонатната линия, на мрежовите съоръжения, включително приложими стандарти, технически спецификации и изисквания, интерфейси; условия за резервиране на минимален капацитет;

г) информация за адреси на местата, в които е възможно физическо съвместно разполагане. Информацията се предоставя посредством ИТ система и може да се предоставя само на заинтересовани лица с оглед гарантиране сигурността на мрежата;

д) информация за адреси на местата, в които съществуват възможности за виртуално съвместно разполагане. Информацията се предоставя посредством ИТ система и може да се предоставя само на заинтересовани лица с оглед гарантиране сигурността на мрежата;

е) информация за миграция на продукти и инфраструктури, включително премествания и прекратявания, за всяко населено място;

ж) условия за предоставяне на информация за наличие на тъмни влакна в заявеното или в алтернативно трасе на подземната канална мрежа при липса на физическа и техническа възможност за достъп в заявено трасе или на алтернативни трасета в подземната канална мрежа. Информацията може да се предоставя само на заинтересовани лица с оглед гарантиране сигурността на мрежата;

з) всички съответни спомагателни, допълнителни и разширени услуги (включително достъп до системи за оперативна поддръжка, информационни системи или бази данни за предварителна поръчка, осигуряване, поръчване, заявки за поддръжка и ремонт и фактуриране), включително техните технически ограничения за използване и процедури за достъп до тези услуги;

и) приложими цени, условия за плащане и процедури за фактуриране.

4.1.3. Условия и параметри на оперативните процеси при предоставяне на необвързан достъп до абонатна линия и виртуален достъп до абонатна линия, както и за свързаните с тях услуги за съвместно разполагане и пренос (backhaul):

а) срокове и условия за подаване на заявки и за отговор по тях за всяка от услугите, включително формуляр „заявка за достъп“, в който да бъде посочена минимална информация, необходима за заявяване на достъпа. Инструкция за използване на електронната система за обработка на заявки;

а) срокове, процедури и условия за предоставяне на услуги и оборудване;

б) условия за планиране на инсталацията, монтаж и тестване; подробности за необходимите изпитвания за оперативна съвместимост;

в) условия за ограничаване и отказ при предоставяне на услугите;

г) процедури и условия за прекратяване на предоставения достъп;

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

д) процедури за установяване и отстраняване на повреди; срок за възстановяване на услугите и тяхното качество;

е) процедури и срокове за ремонти и поддръжка;

ж) правила за съгласуване на предстоящи промени в ИТ системите.

4.1.4. Стандарти за качество на услугите и съответно ниво на обслужване:

а) наличност на услугата „availability“ – 99.95% от времето на годишна база;

б) наличност на достъп до ИТ системи за заявяване на достъп – 99.9% от времето на годишна база;

в) сигналите за неизправности се приемат чрез ИТ система - 24 часа в денонощието 7 дни в седмицата;

г) 97% от регистрираните неизправности се отстраняват в рамките на 8 работни часа и 100% – в рамките на 3 работни дни;

д) първоначални неизправности „early-life faults“ - не повече от 2% от новоинсталираните услуги;

е) максималното време на планирани прекъсвания - до 4 часа на година за всяка отделна услуга и не се брой към неизпълненията по СНО;

ж) гаранции за ниво на обслужване – 10% от месечната такса за всяка засегната услуга.

4.1.5. Типови договорни условия, включващи процедура за разрешаване на спорове, срок на договора, предоговаряне и условията, в които може да бъде прекратен, клаузи, свързани с определяне и ограничаване на отговорността, неустойки и обезщетения за неизпълнение на всеки от параметри за качество на услугата, както и на останалите разпоредби на договора, дефиниции и всички други условия и параметри на договора за достъп.

4.2. „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД се задължават в срок до три месеца от уведомяване за настоящото решение да внесат Комисията Типово предложение за необвързан и виртуален достъп до абонатна линия, съобразено със задълженията, определени в настоящото решение.

5. Ценови ограничения:

5.1. Налага на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД да прилагат цени на едро, които изпълняват тест за икономическа възпроизводимост на офертите, предлагани от подразделението на дребно, в т.ч. промоционалните такива.

5.2. Методологията и процедурата за провеждане на теста за икономическа възпроизводимост на офертите се разработва и приема от Комисията за регулиране на съобщенията.

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

5.3. До разработването на методологията за тест за икономическа възпроизводимост по т. 5.1 от страна на КРС, налага ценово ограничение по отношение на цените за физически и виртуален достъп до абонатна линия, в съответствие с чл. 220, ал. 2, т. 4 от ЗЕС, като „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД следва да определят цените на едро въз основа на цените на услуги, предоставяни на вертикално свързания пазар на дребно, намалени с разходите, присъщи за реализиране на услугите на пазара на дребно.

5.3.1. КРС определя обхвата на задължението за ценово ограничение като механизъм на ценообразуване, при който цената на едро се определя от съответната цена на дребно (*retail-minus*), както следва:

$$Ц_е = Ц_д - Р_{пзв},$$

Където:

$Ц_е$ - цена на услугата на едро,

$Ц_д$ - цена на дребно,

$Р_{пзв}$ - разходи надолу по веригата на предприятието със значително въздействие за предоставяне на услугата на дребно.

5.3.2. Размерът на определения от КРС марж между цената на дребно и цената на едро при прилагане на *retail-minus* е, както следва:

5.3.2.1. за предоставяне на физически достъп до абонатна линия в размер на 41,23%;

5.3.2.2. за предоставяне на виртуален достъп до абонатна линия в размер на 61,23%.

5.3.3. Задълженията по т. 5.3.2. се прилагат както за цени на съществуващите профили на услугите, така и за цени на нови услуги;

5.3.4. При предлагане на промоции и отстъпки на собствени крайни ползватели „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД отразяват тези условия и върху цените на едро;

5.3.5. Задълженията по т. 5.3.2. се прилагат към всяка оферта на едро спрямо еквивалентен профил на услугата на дребно.

5.4. По отношение на услуги, за които няма относима услуга на дребно (например съвместно разполагане, пренос и др.), „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД определят справедливи и разумни цени при спазване на принципите на разходна обусловеност, прозрачност, проследимост и пропорционалност.

5.5. Цените, определени съгласно ценовото ограничение по т. 5.3, следва да бъдат внесени заедно с Типовото предложение по т. 4.2.

V. Разпорежда предварително изпълнение на настоящото решение.

Мотиви:

Съгласно разпоредбите на чл. 30, т. 1 - 4 и чл. 150, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), едно от основните правомощия на Комисията е свързано с определяне,

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги с цел да се установи наличието или липсата на ефективна конкуренция на съответния пазар. В случаите, когато въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че не е налице ефективна конкуренция, Комисията определя предприятие или предприятия със значително въздействие върху пазара и налага на това предприятие или предприятия специфични задължения.

Във връзка с тези свои правомощия и въз основа на подробно изложените в извършения пазарен анализ аргументи (приложение към решението и неразделна част от него), Комисията определи пазар на едро на локален достъп в определено местоположение като съответен пазар, подлежащ на ex-ante регулиране.

След анализ на посочения пазар Комисията установи липсата на ефективна конкуренция в географска зона „1А“. Вследствие на установените конкурентни проблеми Комисията определи специфични задължения за „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД, които счита, че следва да бъдат наложени с цел осигуряване на условия за ефективна конкуренция. Конкретните мотиви на КРС се съдържат в приложението към настоящото решение.

Процедура за обществено обсъждане и нотификация на проекта на решение по реда на чл. 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 и чл. 42, чл. 42а и чл. 42б от ЗЕС:

С Решение № 258/14.08.2025 г. КРС прие проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на локален достъп в определено местоположение. Приетият проект беше поставен на обществено обсъждане по реда на чл. 151, ал. 2 във връзка с чл. 36 от ЗЕС.

В хода на процедурата по обществено обсъждане постъпиха становища от „А1 България“ ЕАД, Браншова асоциация на българските телекомуникационни оператори, „Виваком България“ ЕАД, „Юнайтед Файбър България“ ЕООД, „Йеттел България“ ЕАД и Сдружение за електронни комуникации.

С оглед факта, че отразените предложения и направените изменения в проекта са съществени, КРС с Решение №10.2025 г. прие резултатите от първото обществено обсъждане, прие проект на решение за определяне на пазар на едро на локален достъп в определено местоположение като пазар, който подлежи на ex ante регулиране, определи предприятие със значително въздействие на него и наложи специфичните задължения, които следва да бъдат наложени с цел осигуряване на условия за ефективна конкуренция, и откри ново обществено обсъждане по реда на чл. 151, ал. 2 във връзка с чл. 36, ал. 1 и 2 от ЗЕС.

В хода на процедурата по второ обществено обсъждане постъпиха становища от заинтересованите страни.

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) представи своето становище по проекта.

В изпълнение на чл. 32 от Директива (ЕС) 2018/1972 и чл. 42, чл. 42а и чл. 42б от ЗЕС, проектът на решение се нотифицира от КРС до Европейската комисия, националните регулаторни органи на държавите-членки на Европейския съюз и Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения.

С писмо вх. № Европейската комисия представи своето становище относно проекта на решение.

По отношение на задължението за публикуване на Типово предложение КРС определя минималното му съдържание с настоящото решение при отчитане в най-голяма степен на приложимите насоки на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения. Съгласно чл. 167, ал. 7 от ЗЕС, след внасяне на проекта от страна на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД,

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

Комисията ще проведе процедура по обществени консултации. След окончателно одобрение на проекта с решение на КРС, прието по реда на чл.37 от ЗЕС при спазване на принципите по чл. 5 и за постигане на целите по чл. 4 от ЗЕС, „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД следва да започнат да предоставят достъп и да изпълняват наложените задължения в съответствие с одобрените условия.

По отношение на задължението по чл. 172е, ал. 1 от ЗЕС КРС уточнява, че то следва да се изпълнява от всяко едно от предприятията „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „Юнайтед Файбър България“ ЕООД – заедно и/или поотделно.

Мотиви за разпореденото предварително изпълнение по т. V:

1. Защита на особено важни държавни интереси.

Съгласно чл. 31(1) от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (Директива (ЕС) 2018/1972), до приключване на обжалването решението на националния регулаторен орган остава в сила, освен ако не са приложени временни мерки в съответствие с националното законодателство. В тази връзка, съображение 77 от преамбюла на Директива (ЕС) 2018/1972 пояснява, че временни мерки със суспензивен ефект спрямо решенията на национален регулаторен орган следва да бъдат предоставяни единствено в спешни случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискала тези мерки, и ако балансът на интересите изисква това. В съображение 78 от преамбюла на Директива (ЕС) 2018/1972 се посочва, че съществува широко разминаване в начина, по който апелативни органи са прилагали временни мерки за спиране на решенията на националните регулаторни органи, като с цел постигане на по-голяма последователност на подхода следва да се приложи общ стандарт в съответствие със съдебната практика на Общността.

Посоченото в съображения 77-78 от преамбюла на Директива (ЕС) 2018/1972 се отнася до хипотезата на чл. 166, ал. 4 във връзка с ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), който урежда спиране на предварителното изпълнение, когато то е допуснато по силата на отделен закон. Разпоредбата на чл. 31(1) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(1) от Директива 2002/21/ЕО) изисква от държавите-членки да предвидят предварително изпълнение на решенията на националните регулаторни органи по силата на закона, като спирането му бъде допуснато само в спешни случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискала тези мерки, и ако балансът на интересите изисква това. В този смисъл е и съдебната практика на Върховния административен съд (ВАС), която приема, че чл. 4(1) от Директива 2002/21/ЕО изисква предварително изпълнение по силата на закона на всички решения на КРС: Определения №№ 12813/2011 г.; 16004/2011 г.; 5759/2013 г.; 5886/2013 г.; 6260/2013 г.; 6673/2013 г.; 6696/2013 г.; 6751/2013 г.; 7550/2013 г.; 8387/2013 г., 8465/2013 г.; 8945/2013 г.; 10644/2014 г. и др.

В случай че КРС не допусне предварително изпълнение на основание чл. 60, ал. 1 от АПК, оспорването ще има суспензивен ефект и автоматично ще спре изпълнението на решението (чл. 166, ал. 1 от АПК). В тази връзка, по силата на чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС, КРС е длъжна да разпорежи предварително изпълнение на решението на основание и при условията на чл. 60, ал. 1 от АПК. При отчитане на гореописаните изисквания за законосъобразност на разпореждането за предварително изпълнение и при отчитане на задължението за КРС по чл. 31(1) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4 (1) от Директива 2002/21/ЕО) във връзка с чл. 288(3) от Договора за функциониране на

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

Европейския съюз (ДФЕС), да направи всичко възможно в рамките на своите правомощия да изпълни задълженията по директивата, КРС счита за необходимо и задължително на основание чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС да допусне предварително изпълнение по чл. 60, ал. 1 от АПК, като посочи и кои обстоятелства от хипотезата на тази норма са налице по отношение на настоящото решение..

Разпореждането се налага, за да се защитят особено важни държавни интереси, които в конкретния случай се изразяват в необходимостта от изпълнение на задължения, произтичащи от правото на ЕС:

КРС счита, че е налице особено важен държавен интерес, който се изразява в необходимостта от изпълнение на задължения, произтичащи от правото на ЕС, което задължава КРС да разпорежи предварително изпълнение на своите решения, свързани с имплементирането на Европейската регулаторна рамка.

Съгласно чл. 31(1) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(1) от Директива 2002/21/ЕО), държавите-членки са длъжни да гарантират, че до приключване на обжалването, решението на националния регулаторен орган остава в сила, освен ако не са приложени временни мерки в съответствие с националното законодателство. С други думи, преценката за особено важните интереси, които следва да бъдат защитени с решенията на Комисията, е направена на ниво ЕС и е закрепена със задължителната разпоредба на Директива (ЕС) 2018/1972.

В по-широк аспект предварителното изпълнение на решенията на КРС гарантира, че ще се постигне една от целите, заложи в чл. 3 от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 8 от Директива 2002/21/ЕО) — да се допринася за развитието на вътрешния пазар на ЕС. Липсата на предварително изпълнение на решенията на КРС, при положение, че решенията на останалите европейски регулатори имат такова, ще има прекия ефект на парцелиране на вътрешния пазар, поради създаване на различни условия за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

КРС счита, че е налице особено важен държавен интерес от изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от чл. 288(3) от ДФЕС. Единственият правен механизъм за изпълнение на задължението по 31 (1) от Директива (ЕС) 2018/1972 (предишен чл. 4(1) от Директива 2002/21/ЕО) при настоящата неправилно транспонираща национална уредба е разпореждане на предварително изпълнение на настоящото решение на основание чл. 35, ал. 6, т. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 60, ал. 1 от АПК.

В този смисъл е и най-новата съдебна практика по отношение разпореждане на предварително изпълнение на решение на КРС - Определение № 4869/13.05.2025 г. на ВАС по адм. дело 3163/2025 г.

Съгласно чл. 19, ал. 1 от Конституцията на Република България, икономиката на Република България се основава на свободната стопанска инициатива, като ал. 2 предвижда, че законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя, а чл. 4, ал. 1, т. 1 ЗЕС определя създаването на необходимите условия за развитието на конкуренцията при осъществяване на електронните съобщения като основна цел на закона. Следователно свободната стопанска инициатива и развитието на конкуренцията са в интерес на държавата и то от такова естество, че са включени в Глава първа на Конституцията - "Основни начала" и като основна цел на ЗЕС. Щом свободната стопанска инициатива и конкуренцията са от такъв интерес за държавата, че са изведени като основно начало, то безспорно е налице особено важен държавен интерес при нарушаването им.

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

И не на последно място, КРС е длъжна да направи всичко възможно България да постигне предписания от чл. 31 от Директива (ЕС) 2018/1972 резултат, а именно предварително изпълнение на решенията на регулатора докато трае обжалването им. Към настоящия момент само така България може да изпълни задълженията си на държава членка на Европейския съюз по чл. 288 и чл. 291(1) от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) да осигури изпълнение на задължението си наложени с Директивите под угрозата от започване на процедура за нарушение на чл. 258 ДФЕС и налагане на санкция по чл. 260 от ДФЕС. С други думи липсата на предварително изпълнение означава, неизпълнение на чл. 31 от Директива (ЕС) 2018/1972, а това означава основание за налагане на санкция от страна на ЕС. Предотвратяване на такава санкция е безспорно особено важен Държавен интерес, който има не само финансово, но и много сериозно репутационно измерение относно качествата на България като надежден член на ЕС.

2. Защита на особено важни обществени интереси:

Защитата на интересите на потребителите, особено на настоящите и потенциални потребители на електронни съобщителни услуги, които на практика включват почти цялото население на Република България, обосновава обществен интерес, който е особено значим.

При установени конкурентни проблеми, неприлагането на наложените с настоящото решение задължения, ще противоречи на целите, регламентирани в чл. 4, ал. 1 от ЗЕС:

- да се създадат необходимите условия за развитие на конкуренцията при предоставяне на електронни съобщителни мрежи и прилежащи съоръжения, включително ефективната конкуренция по отношение на инфраструктурата, както и при предоставяне на електронни съобщителни услуги и прилежащи услуги;

- да се създадат необходимите условия за развитие на свързаността и достъпа до мрежи с много голям капацитет, включително фиксирани, мобилни и безжични мрежи, както и тяхното използване от страна на всички граждани и стопански субекти;

- да се подпомага развитието на вътрешния пазар, като се:

- а) отстраняват оставащите пречки и улесняват съгласуваните условия за инвестиции и предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги, прилежащи съоръжения и прилежащи услуги;

- б) създават общи правила и предвидими регулаторни подходи;

- в) насърчават отворените иновации, изграждането и развитието на общоевропейски мрежи, предоставянето, достъпността и оперативната съвместимост на общоевропейски услуги и свързаността от край до край и се осигуряват свързаност, широка достъпност и използване на мрежи с много голям капацитет;

- да се защитават интересите на гражданите, като се осигурява свързаност, достъпност и използване на мрежи с много голям капацитет, включително фиксирани, мобилни и безжични мрежи, както и на електронни съобщителни услуги;

- да се осигури възможност за максимални ползи по отношение на избора, цената и качеството въз основа на ефективна конкуренция.

В случай че не се създадат условия за преодоляване на конкурентните проблеми и се препятства насърчаването на конкуренцията няма да се постигнат целите, заложи в ЗЕС.

Ползите от прилагане на настоящото решение се изразява в стимулиране ефективното използване на съществуващи фиксирани електронни съобщителни мрежи и съответно ще подпомогне за подобряване на конкурентната среда. С осигуряване на възможността на други предприятия да получат физически и виртуален достъп до абонатната линия на „Виваком България“ ЕАД и свързаното с него „ЮНАЙТЕД ФАЙБЪР

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

БЪЛГАРИЯ“ ЕООД в населените места, в които няма ефективна конкуренция, ще се създадат условия за подобряване на конкурентната среда и осигуряване на крайните потребители на възможност да получат по-голямо разнообразие и по-добри услуги на конкурентна цена.

На практика цялото население ползва тези услуги и е важно те да бъдат избирани в условията на разнообразие от доставчици, параметри и информиран избор. По-конкретно, населението в населените места, включени в зона „1А“, представлява 43,5% от населението на страната. Не без значение е също така, че тези електронни съобщителни услуги, предоставяни чрез регулирания в настоящото решение достъп, се ползват освен от физически лица и от ползватели в качеството им на юридически лица, учреждения, детски заведения, социални центрове и администрации. В дългосрочен план повишената конкуренция е гаранция за подобряване на качеството и понижаване на цената на предоставяните на ползвателите услуги. Решението на КРС е насочено към преодоляването на пречки за навлизането на пазара на конкурентни услуги и създава условия за развитие на ефективна конкурентна среда. Повишаването на качество на услугите се получава от факта, че при наличие на конкуренция предприятието със значителна пазарна сила ще има стимул и ще полага усилия да предоставя на ползвателите по-качествени услуги, в това число и по-качествено обслужване за своите клиенти. В противен случай, те биха преминали към друг доставчик, дори и при използване на същата електронна съобщителна мрежа.

Видно от преамбюла на Директива (ЕС) 2018/1972, основните цели на регулаторната рамка са насърчаване на конкуренцията, вътрешния пазар и интересите на крайните ползватели. В допълнение към основни цели за насърчаването на конкуренцията, развитието на вътрешния пазар и защитата на интересите на крайните ползватели Директива (ЕС) 2018/1972 е насочена към насърчаване на свързаността и достъпа до мрежи с много голям капацитет (ММГК).

Създаването на регулаторна предвидимост е от съществена важност за насърчаването на ефикасни инвестиции и иновации в ММГК. Продължителното прилагане на последователен и стабилен регулаторен подход е от решаващо значение, за да се изгради у инвеститорите доверието, необходимо за разработването на устойчиви бизнес планове. Липсата на яснота по отношение на условията за предоставяне на достъп, ще създаде несигурност и непредвидимост за всички контрагенти надолу по веригата. Това ще възпрепятства инвестиционната политика в средносрочен и дългосрочен план и свързаното с нея предлагане на по-разнообразни услуги на конкурентни цени.

В този смисъл, всяко забавяне на въвеждането на наложените специфични задължения води до увреждане както на конкуренцията, така и на интересите на крайните ползватели, защото констатираните в анализа проблеми на пазара (влошено качество на услугите на предприятието с господстващо положение, липса на избор на доставчик в неконкурентните зони, засилване на господстващото положение и отпадане от пазара на все повече от най-малките участници и т.н.) ще продължат да съществуват и да се задълбочават докато трае процеса по евентуално обжалване на настоящото решение.

Придобиванията от страна на ВИВАКОМ водят до реална трансформация на конкурентната среда. Те не само увеличават пазарния дял на предприятието, но и водят до консолидиране на инфраструктура и клиентски бази, което оказва трайно въздействие върху конкурентните условия. Този факт е пряко относим към оценката на пазарната сила и тези промени са отчетени като значим структурен фактор, с потенциал за дългосрочен ефект

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

върху конкуренцията. Последният би бил силно негативен, ако наложените задължения не започнат да се изпълняват веднага.

Гореизложеното безспорно доказва наличието на необходимост от защита на особено важен обществен интерес, който се изразява в осигуряване на развитие на конкуренцията и подобряване на условията за ползване на услугите от крайните ползватели, като им позволи да извличат максимална полза, що се отнася до избора, цената и качеството на услугите.

В този смисъл е и най-новата съдебна практика по отношение разпореждане на предварително изпълнение на решение на КРС - Определение № 4869/13.05.2025 г. на ВАС по адм. дело 3163/2025 г.

3. КРС счита, че е налице опасност изпълнението на акта да бъде осуетено, което е друго основание за разпореждането на предварително изпълнение.

Без предварително изпълнение на решението, ще се осуети изпълнението на заложените срокове в решението тъй като евентуална жалба на страна по спора практически ще осуети изпълнението му и ще обезсмисли проведената процедура.

Изпълнение на настоящото решение след приключване на евентуален съдебен спор за законосъобразността му ще лиши задължителните указания от тяхната актуалност от гледна точка на изследваните пазарни условия, като ефективно ще осуети предоставянето на пазара на нови услуги, съответно ще препятства развитието на конкуренцията в изцяло нова и допълнително влошена конкурентна среда.

Пазарните анализи се изготвят с определена периодичност, ритмичност, залегнала в ЗЕС и Директива (ЕС) 2018/1972 (чл. 67, пар. 5, б. „а“)“. Логиката на цикличността при изготвяне на пазарни анализи е закрепена и в съображение 177 от Директива (ЕС) 2018/1972:

При евентуална отмяна на предварителното изпълнение на настоящото решение, би могла да се създаде ситуация, в която за дълъг период от време ще липсва регулация на пазар, на който е установена липса на ефективна конкуренция.

Едно последващо/забавено влизане в сила на решението на КРС би могло да обезсмисли идеята за актуалност на изводите, респективно на мерките. Закъснялото приложение на мерките на даден анализ би могло да има неблагоприятни последици за целия пазар на електронни съобщения.

4. От закъснението при прилагането на решението може да последва значителна вреда за крайните ползватели, които ще заплащат по-високи цени за услугите или ще получават същите при по-ниско качество, отколкото при наличието на повече оператори в този сегмент и по-ефективна конкуренция. Формиралото се негативно влияние на потребителското благосъстояние е значителна вреда, защото са засегнати както преките ползватели, така и всички свързани стопански субекти, за които тези услуги са необходими за собствени дейности.

Констатираните проблеми от крайни ползватели на придобитите от Виваком предприятия са свързани с прехвърлянето им към нова мрежа или промяна в технологията за предоставяне на услугите, както и по-дългия срок за отстраняване на повреди, в сравнение с този на операторите преди придобиването. Поради тази причина липсата на пряк конкурент в дадено населено място се отразява негативно на качеството на предоставяната услуга и на качеството на обслужване на крайните ползватели, тъй като последните нямат възможност за избор на алтернатива.

В този смисъл, следва да се вземат предвид променящите се нужди на крайните потребители и значението на достъпа, който ще се осигури с настоящото решение. В случай

Приложение № 2 към Решение № 316/23.10.2025 г. на КРС

че наложените мерки не запознат да се прилагат веднага, ползвателите не биха могли да извличат максимална полза от избора, цената и качеството на електронните съобщителни услуги, което е една от основните цели на закона. С други думи ползите за потребителите не биха били такива, както при своевременно изпълнение на задълженията по настоящото решение.

5. В рамките на проведеното въз основа на Решение № 258 от 14.08.2025 г. обществено обсъждане на проекта на решение, „Йетел България“ ЕАД със свое становище изрично поиска да бъде допуснато предварително изпълнение на решението, което да бъде допуснато на основание на разпоредбата на чл. 31 от Директива (ЕС) 2018/1972 и принципа на директния ефект на европейското законодателство.

Тази разпоредба задължава регулатора да допусне предварително изпълнение. Разпоредбата на чл. 31 от Директива (ЕС) 2018/1972 е достатъчно ясна, точна и безусловна: “До приключване на обжалването решението на компетентния орган остава в сила, освен ако са приложени временни мерки в съответствие с националното право.”

В тази връзка, считаме, че всички решения на регулатора остават в сила, и имат изпълнителна сила, т.е. предварително изпълнение. Директивата допуска изключение от това правило, само на база национални временни мерки, които по нашия закон могат да са само спиране на допуснато предварителното изпълнение. В този смисъл, за КРС се налага категоричният извод, че е длъжна да допусне предварително изпълнение на настоящото решение, а всяко заинтересовано лице може да поиска спирането или отмяната му, ако успее да докаже предвидените за това основания в АПК.

Разпореждането за допускане на предварително изпълнение подлежи на обжалване в 3-дневен срок пред Административен съд-София област.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Административен съд – София-област.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Иван Димитров)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Станислава Йорданова)

Директор на дирекция „Правна“:

(Мария Бончева)